

Keskustan puoluevaltuuston ja eduskuntaryhmän yhteiskokous 8.12.2019

Keskustan puheenjohtaja Katri Kulmunin poliittinen katsaus

Hyvä puoluevaltuusto, arvoisa eduskuntaryhmä

Olemme kokoontuneet puolueen sääntöjen mukaisesti päättämään Keskustan osallistumisesta hallitusvastuuseen.

Puoluehallituksen esitys on, että Keskusta osallistuu hallitusvastuuseen. Jatkamme SDP:n, Keskustan, Vihreiden, Vasemmistoliiton ja RKP:n yhteistyötä ja pidämme kiinni viime keväänä neuvotellusta hallitusohjelmasta.

Toivon, että voimme tänään käydä perusteellisen ja vakavan keskustelun tilanteesta ja sen jälkeen tehdä yhdessä ratkaisun, johon kaikki sitoudumme.

Tämä päätös ei ole pelkkä muodollisuus. Meidän on tehtävä itsellemme selväksi, miksi lähdemme mukaan hallitukseen, jossa pääministeri vaihtuu, mutta ohjelma pysyy samana.

Puoluehallitus ja hallitusneuvottelijat katsovat, että hallitukseen osallistumisen perusteet ovat samat kuin viime keväänä. Saimme neuvoteltua hyvän hallitusohjelman, joka sisältää keskustan kaikki keskeiset tavoitteet ja kynnyskysymykset. Vaalitappiosta huolimatta tuolloin arvioimme, että meille tärkeisiin asioihin voidaan parhaiten vaikuttaa hallituksessa.

Haluamme, että yhä useampi suomalainen pääsee töihin. Julkinen talous on saatava tasapainoon seuraavan vaalikauden koittaessa. Tämä voi tapahtua vain niin, että yrittäjien ja yritysten verotus ei kiristy ja siten, että teollisuutemme voi kilpailla ja pärjätä kansainvälisesti tiukassa kisassa.

Keskusta haluaa, että ihmiset pääsevät palveluiden ääreen nopeasti, oli kyse sitten lääkäriajasta tai mielenterveystyöstä. Tämä on paras toteuttaa 18 maakunnan pohjalta, jotka ovat myös monialaisia ja kansanvaltaisia. Tähän liittyy myös se, että vanhustenhuollon epäkohtia Keskusta ei siedä tai niiden rahoittamiseksi olevien kuntien valtionosuuksien leikkauksia.

Keskusta haluaa, että perheiden arki on parempaa. Siksi vanhempien pitää voida joustavasti järjestää perhevapaat eikä se saa olla perheille heikennys, vaan parannus.

Köyhän asia, on meille sitä, että pienimpiä eläkkeitä korotetaan ja heikoimmassa asemassa oleviin lapsiperheisiin panostetaan. Jokaisen nuoren on päästävä opinpolulle ja niin ammatillisen kuin korkeakoulutuksen täytyy olla alueellisesti laajasti saavutettavissa.

Ei ole niin isoa herraa, joka ei talonpojan kädeltä söisi. Siksi Keskusta ajattelee, että ruuantuottajien ja hiilinielujen kasvattavien metsänomistajien niskaan ei voi laittaa uusia velvoitteita. Maanviljelijät ja metsänomistajat ovat ilmastonmuutoksen ratkaisijoita, siksi heitä pitää kohdella sillä kunnioituksella.

Ajattelemme, että kaikki nämä asiat hallitusohjelmaan saatuamme, haluamme tehdä edelleen työtä Isänmaan puolesta.

Näiden meille tärkeiden perusteiden lisäksi, meidän on syytä vakavasti pohtia myös toista kysymystä: miten osallistumme hallitukseen. Tässä meidän on otettava oppia kuluneesta puolesta vuodesta.

Kysyn itsekriittisesti, mitä kansalaisten mieliin on keskustan toiminnasta Rinteen hallituksessa puolen vuoden aikana jäänyt? Pahoin pelkään, että päällimmäiseksi ovat jääneet muistikuvat hallituspuolueiden keskinäistä kiistoista milloin minkin aiheen tiimoilta. Ei niin kansalaisten luottamusta keskustaan vahvisteta.

Tarvitsemme enemmän tekoja suomalaisten puolesta ja vähemmän puhetta aikomuksista. Vain tulokset ratkaisevat. Tuloksia tavoitellaksemme, haluamme palvella Suomea hallituksesta käsin. Vain sieltä voi vaikuttaa niiden kaikkien tärkeiden asioiden puolesta.

Kun lähdemme uuteen hallitukseen, keskustan pitää keskittyä hallitusohjelman tarmokkaaseen toimeenpanoon. Keskustan pitää olla puolue, joka tunnetaan hallituspolitiikan tuloksista eikä alituisesta twitter -miekkaluista muiden hallituspuolueiden edustajien kanssa.

Meidän on myös luotava hallituksen sisälle sellainen luottamus, että erimielisyydet ratkotaan kasvokkain eikä julkisuudessa. Tämä edellyttää paljon tiiviimpää yhteydenpitoa hallitusryhmien kesken kuin tähän asti.

Keskustalla ei ole tarvetta avata hallitusohjelmaa. Se on hyvä ja se sisältää tavoitteemme. Ja mikä tärkeintä, hallitusohjelmassa on kaikki edellytykset tasa-arvoisemman ja työllistävemmän Suomen rakentamiseksi. Se on tämän uuden punamullan päätehtävä.

Keskusta on maltillinen, rakentava uudistuspuolue. Voimme palauttaa kansalaisten luottamuksen vain keskittymällä siihen, missä olemme parhaimmillamme: arjen työssä yhteiskunnan epäkohtien korjaamiseksi.

Olemme toivon liike, esitämme ratkaisuja tulevaisuuden suuriin kysymyksiin. Populismissa tai yhteiskunnallisten vastakohtien hyödyntämisessä emme pärjää kilpailijoillemme, olkaamme siis keskustalaisia.

Hyvät keskustalaiset,

Viime päivät ovat olleet monella tapaa poikkeukselliset.

Puolueen puheenjohtajana minulle oli iso kynnys esittää luottamuksen vetämistä pois pääministeriltä. Sitä ei tehdä kepein perustein.

Tilanne viime viikon loppupuolelta alkaen ajautui sellaiseksi, että edellytykset jatkaa hallitusyhteistyötä Antti Rinteen johdolla hävisivät.

Pääministeri oli ajautumassa Posti-vyyhdin kautta sellaiseen kierteeseen, joka oli viemässä hallituksen toimintakyvyn.

Olimme tilanteessa, jossa hallitus valmistautui yhteisesti vastaamaan Postiin liittyvään välikysymykseen. Emme saamiemme selvitysten jälkeen voineet sitoutua vastauksen antamiseen.

Annettu selvitys tapahtumien kulusta jätti liian paljon aukkoja ja kysymyksiä. Lisäksi itse tapahtumaketjun selvittäminen johti tilanteeseen, jossa en katsonut voivani luottaa.

Me emme voineet sitoutua epäselvyyksiin. Me emme valitettavasti voineet luottaa.

Kyse on myös kokonaisarvioinnista. Kun pohdimme tulevaa kevättä ja sen työllisyysratkaisuja ja työmarkkinakierrosta, emme nähneet, että hallitus olisi ollut riittävän uskottava toimimaan näiden osalta. Katsoimme tätä paremmaksi kokonaan uuden lähdön.

Minua on arvosteltu siitä, että en riittävän suorin sanoin vaatinut julkisuudessa pääministerin eroa. Halusin antaa SDP:lle tilaa tehdä itse johtopäätökset. Niin kuin he viime tiistaina tekivätkin.

En ylipäätään usko politiikassa selkävoittojen hakemiseen. Myös vaikeiden tapahtumien jälkeen toisten kanssa on tultava toimeen. Minulle Suomen ja ihmisten asioiden hoitaminen on yhteistyötä.

On myös kysytty, miten Keskusta pystyi hyväksymään Antti Rinteen hallitustunnustelijaksi kaiken tapahtuneen jälkeen.

SDP:llä on edelleen viime eduskuntavaaleissa äänestäjiltä saatu valtakirja hallituksen muodostamiselle. Antti Rinne on edelleen puolueen puheenjohtaja. Ylipäätään SDP toimii sääntöjensä mukaan.

Hyvä puoluevaltuusto, eduskuntaryhmä,

Haluan tässä yhteydessä kiittää Antti Rinnettä. Pääministerin ero on suomalaisessa parlamentaarisessa järjestelmässä aina vakava häiriötila.

Antti Rinne osoitti omalla erollaan, että hän asettaa Suomen eteenpäin viemisen oman edun edelle.

Siirtymisellään sivuun Antti Rinne mahdollistaa tulevalle hallitukselle uuden alun puhtaalta pöydältä.

Hyvät kuulijat,

Luottamusta tarvitaan silloin, kun maailmaa muuttuu ja on kyettävä vastaamaan uusiin ongelmiin. Kansainvälinen talous, väestön ikääntyminen ja ilmastonmuutos murtavat totuttua turvallisuutta, ennustettavuutta ja luottamusta. Tämä haastaa niin yhteiskuntaa, yrityksiä kuin päättäjiä.

Kaiken tämän poliittisen draaman ja hälyn keskellä. Keskustan on kuitenkin tehtävä armottomasti työtä myös Keskustan itsensä eteen. Ollakseni rehellinen tilanteemme on erittäin kehno. Tiesimme tämän myös asiaan ryhtyessämme.

Keskustalle kaikista tärkeintä on suomalaisten arki. Tavallisten, kovaa työtä tekevien miesten ja naisten arki. Heidän arki, jotka eivät vielä töihin ole päässeet. Arjen kysymykset, joita ihmiset miettivät kahvipöydissään. Niihin kysymyksiin Keskustan pitää antaa vastauksia. Vastauksia siitä, että kuoppaiset tiet saadaan korjattua. Lohtua työttömälle, että töihin kyllä pääsee. Kannustusta sille yksinyrittäjälle, että hän kyllä jaksaa. Turvaa ikääntyviä vanhempiaan pohtivalle, että saavathan he varmasti hyvää hoivaa. Näissä arkisissa tavallisissa asioissa keskustan täytyy olla Suomen paras. Jos Keskusta ei ole kahvipöydissä, Keskustaa ei ole.

Keskusta tekee työtä vain tulevaisuuteen. Ei menneisyyteen, vaan tulevaisuuteen. Keskusta tekee työtä sen puolesta, että lapsiperheelle kumisaappaisiin ja kurahousuihin kuuluva lapsilisä olisi jatkossa suurempi.

Minä olisin halunnut lapsena alkaa harrastamaan pesäpalloa. Matka harjoitukseen olisi ollut 50 kilometriä. Se ei kymmenvuotiaalta olisi taittunut, mutta jos koulupäivän jälkeen olisi samassa pihapiirissä ollut harjoitukset, olisi minustakin voinut tulla pesiksen pelaaja. Keskusta haluaa, että jokainen lapsi saa harrastaa - saa harrastaa koulupäivän yhteydessä.

Lopulta Keskustassahan on kyse ennen kaikkea siitä tasapainosta, jolla elämme ympäröivän luonnon kanssa. Me haluamme jättää saastuttavat ulkomailta rahdatut polttoaineet mieluummin maan uumeniin ja käyttää kotimaisia uusiutuvia vaihtoehtoja. Se luo Suomeen työtä ja auttaa ilmastoa. Se mahdollistaa sen, että omalla vanhalla autolla saa ajaa ja laitamme tankkiin kaasua ja jätettä.

Tasapaino on sopusointua kaiken ympäröivän kanssa. Myös yhteisen talouden. Jätämmehän asiat myös talouden osalta paremmassa kunnossa seuraavalle sukupolvelle?

Hyvä Puoluevaltuusto,

Ensi vuodesta on tulossa työnsä aloittavalle hallitukselle todellakin työn vuosi.

Jotta kykenemme tekemään ratkaisuja isoissa asioissa, on hallituksen oltava toimintakykyinen ja sisäisen luottamuksen puolueiden ja ihmisten välillä on oltava kunnossa.

Luottamus synnyttää päätökset, jotka luovat uskottavuuden uudelle seuraavan sukupolven punamullalle.

Meidän on hallitusohjelman mukaisesti tehtävä päätökset työllisyyden vahvistamisesta siten, että ensi vuoden elokuussa meillä on toimenpiteitä kasassa 30 000 uuden työpaikan verran. Työllisyysasteen nousu on hallitusohjelmassa tulopohjan keskeisin elementti.

Meidän on sovittava sote-uudistuksen sisällöistä siten, että se on voimassa vuoden 2023 alussa. Näin parannetaan ihmisten palvelujen saatavuuden yhdenvertaisuutta koko maassa ja hillitään kustannusten kasvua siirtämällä sosiaali- ja terveystalouden palvelut leveämmille hartioille maakunnille.

Meidän on tehtävä päätöksiä keinoista, joilla vähennetään ilmastopäästöjä kestäväällä tavalla, joka huomioi sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja arjen elämän erot eri puolella Suomea. Ilmastorahaston perustaminen voisi olla yksi näistä keinoista. Sen avulla voidaan sekä parantaa suomalaisten yritysten mahdollisuuksia pärjätä maailmalla että etsiä uusia ratkaisuja ilmastonmuutoksen torjumiseen.

Hyvät ystävät,

Edessä on työtä. Armoton määrä kovaa työtä. Työtä luottamuksen rakentamiseksi. Työtä paremman arjen, työtä yrittäjien, lasten ja luonnon eteen. Työtä suomalaisten eteen. Keskustalta vaaditaan nyt armottomasti työtä.